

РІВНЕНСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ
ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Рівненський державний гуманітарний
університет
філологічний факультет
Кафедра української мови
імені проф. К. Ф. Шульжука

АНОТАЦІЯ

Назва дисципліни / освітнього компонента	Українська неологія та неографія
Освітня програма	«Середня освіта (Українська мова і література)»
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити / 90 годин
Вид підсумкового контролю з	залік
Мова викладання	українська
Викладач	доктор філологічних наук, професор Вокальчук Галина Миколаївна
CV викладача на сайті кафедри	https://www.rshu.edu.ua/kafedry-if/kafedra-umipkfsh/sklad-kafedri-umipkfsh/121-personalii/613-vokalchuk-halyna-mykolaivna
E-mail викладача	vokal_neo@gmail.com

Дисципліна «Українська неологія та неографія» пропонується студентам II курсу освітнього рівня «Магістр» філологічного факультету спеціальності 014 «Середня освіта (Українська мова і література)», а також студентам інших факультетів.

Неологія – молода лінгвістична наука, основним предметом вивчення якої є нові слова, котрими активно поповнюється національний лексикон наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. загалом і український поетичний словник зокрема. Пропонована дисципліна ознайомить студентів зі змінами, які відбуваються в лексичній системі мови, причинами і шляхами появи нових слів, їхнім значенням. На заняттях студенти дізнаються, що таке *коворкінг*, *аутернет*, хто

їсть *салбургер* і робить *мавпяж*, чому друзі стали *нерозлийкава*. Зважаючи на те, що в РДГУ з 2010 року функціонує неографічна лабораторія «NEOLEX-Рівне», у курсі «Українська неологія та неографія» особлива увага зосереджується на теоретичних і практичних аспектах неології та неографії, акцентується увага випускників на тому, що результати їхньої науково-дослідницької роботи знайдуть своє застосування в практиці укладання загального «Словника авторських лексичних новотворів в українській поезії ХХ століття» та «Словника українського спротиву (неологія доби російської агресії 2014–2024 рр.)», над формуванням електронного ресурсу яких працюють члени зазначеної лабораторії.

Мета та завдання

Мета навчального курсу «Українська неологія та неографія» полягає в ознайомленні здобувачів вищої освіти з актуальними напрямками розвитку сучасної лінгвістики, здобутками й перспективами нових галузей українського мовознавства, зокрема неології та неографії, закономірностями та етапами їх становлення й перспективами розвитку, змістом категоріального апарату неології й неографії. У процесі викладання курсу передбачається вдосконалення вмінь та навичок студентів лінгвістичного аналізу мовних фактів і явищ, підвищення загального рівня фахової лінгвістичної підготовки випускників.

Завданнями:

- розширення знань про неологічні процеси та зміни в словниковому складі мови;
- вивчення особливостей загальномовної та індивідуально-авторської номінації у різні періоди розвитку української мови; формування уявлень про авторські лексичні новотвори як одиниці національної мовно-поетичної картини світу;
- аналіз структури, семантики та функцій нових слів;
- ознайомлення зі словниками неологізмів та індивідуально-авторських новотворів;
- укладання словників неологічної лексики;
- формування вмінь публічно презентувати й обговорювати результати неолого-неографічних досліджень.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основні поняття неології. Неологізми в українській мові

Тема 1. Зміни у словниковому складі сучасної української мови

Тема 2. Основні поняття неології

Тема 3. Загальномовні й індивідуально-авторські неологізми в українській мові

Змістовий модуль 2. Українська неографія

Тема 4. Словники неологічної лексики в українському мовознавстві

Тема 5. Індивідуально-авторська неографія